

POWIATOWY URZĄD PRACY

W SKIERNIEWICACH

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE
SKIERNIEWICKIM I POWIECIE – MIASTO
SKIERNIEWICE ZA I PÓROCZE 2011 R.**

Skierniewice 2011

SPIS TREŚCI

Wstęp

- Cel opracowania
 - Podstawa opracowania
 - Metodologia opracowania
- 1. Analiza bezrobocia według zawodów**
 - 2. Analiza ofert pracy według zawodów**
 - 3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych**
 - 4. Wnioski**

WSTĘP

1. Cel opracowania

Niniejszy raport stworzony został w celu oszacowania sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz wskazania zawodów deficytowych i nadwyżkowych przy założeniu, że na zawód deficytowy istnieje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, na zawód nadwyżkowy natomiast odnotowane jest mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniższa analiza może posłużyć również przy:

- opracowaniu i realizacji programów promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- określeniu odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych, zapewniając ich dostosowanie do potrzeb lokalnych pracodawców,
- opiniowaniu kierunków kształcenia prowadzonych w szkołach zawodowych na terenie powiatu skierniewickiego i miasta Skierniewice
- zdiagnozowaniu zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy w aspekcie popytu na pracę i podaży zasobów pracy.

Dodatkowo opracowanie to będzie służyć pomocą pracownikom instytucji rynku pracy, a w szczególności pośrednikom pracy oraz doradcom zawodowym, przyczyniając się do usprawnienia usług oraz właściwego gospodarowania środkami Funduszu Pracy.

2. Podstawa opracowania

Raport sporządzony został w oparciu o zebrane przez Powiatowy Urząd Pracy dane statystyczne dotyczące osób bezrobotnych, ofert pracy (według grup zawodów) oraz zawodów i specjalności przy wsparciu merytorycznym „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie skierniewickim i powiecie – miasto Skierniewice za I półrocze 2011 roku” oraz zaleceń Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w postaci załączników 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 według stanu na dzień: 30.06.2011 r.

3. Struktura opracowania

Niniejszy raport składa się z czterech części. Część pierwsza porównuje liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w I półroczu 2011 r. oraz zgłoszone oferty pracy z uwzględnieniem sekcji PKD w obydwu przypadkach. Druga część zestawia poszczególne grupy bezrobotnych oraz oferty pracy przy zastosowaniu następujących zmiennych: dużych (kody dwucyfrowe), elementarnych (kody czterocyfrowe), grup zawodów oraz zawodów i specjalności wykonywanych w ostatnim miejscu pracy (kody sześciocyfrowe). Trzecia część raportu wskaże zawody nadwyżkowe oraz deficytowe, ostatnia zaś obejmować będzie wnioski.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

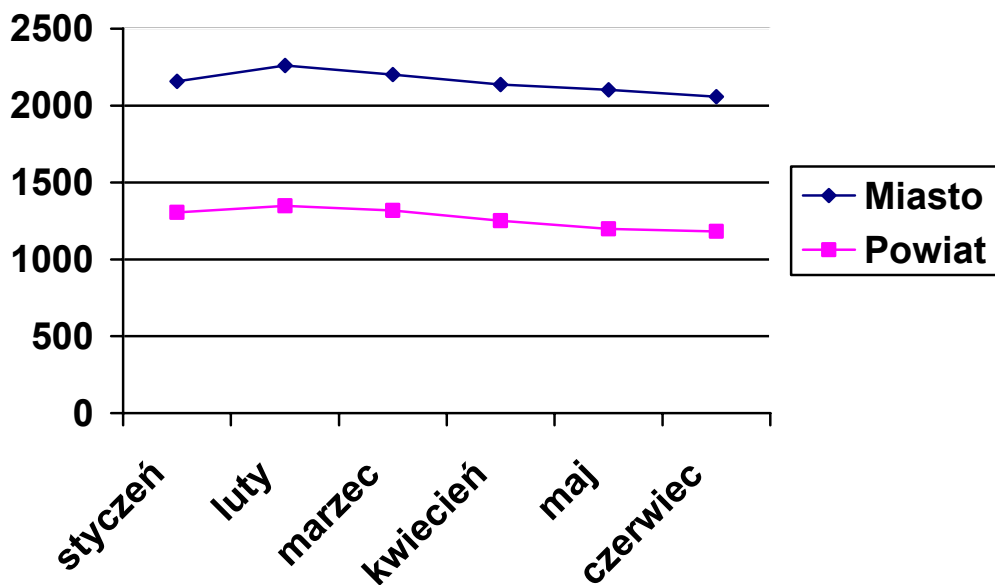
W tej części raportu przedstawiona zostanie struktura zawodowa bezrobotnych. Podstawą do poniższego zestawienia będzie analiza sytuacji na rynku pracy w mieście Skierniewice oraz w powiecie skierniewickim, na który składa się 9 gmin tj.: Kowiesy, Lipce Reymontowskie, Głuchów, Bolimów, Nowy Kawęczyn, Godzianów, Słupia, Maków i Skierniewice.

Analizując I półrocze 2011 roku można zauważyć spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, który utrzymał się do czerwca br. Wyjątkiem jest tylko miesiąc luty gdzie liczba ta wzrasta. Na dzień 30.06.2011r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Skierniewicach zarejestrowanych było 3241 osób, co ilustruje poniższa tabela.

Tabela 1. Poziom bezrobocie w I półroczu 2011 roku

Miesiąc	Ogółem	Kobiet
Styczeń	3463	1824
luty	3609	1888
Marzec	3519	1850
Kwiecień	3389	1794
Maj	3301	1743
Czerwiec	3241	1751

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w mieście Skierniewice i powiecie skierniewickim w I połowie 2011 roku.

Podstawową definicją jaką posłużymy się na tym etapie analizy jest stopa bezrobocia czyli ukazywana w procentach relacja pomiędzy liczbą zarejestrowanych bezrobotnych a liczbą osób aktywnych zawodowo to jest: zdolnych w prawnie określonych warunkach do podjęcia zatrudnienia. Grupa bezrobotnych obejmuje wszystkich zdolnych do pracy w wieku od 18 lat do 65 (w przypadku kobiet do 60) roku życia.

Stopa bezrobocia dla powiatu grodzkiego na dzień 30.06.2011r. kształtowała się na poziomie 10,1 %, dla powiatu ziemskiego 8,1%. Dla województwa łódzkiego wskaźnik ten wynosił 12,0%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia osób zarejestrowanych można zauważyć, iż najliczniejszą grupą są osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 884 osoby. Na drugim miejscu znaleźli się bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. 800 osób. Na kolejnym miejscu zauważyć można te osoby, które posiadają wykształcenie średnie zawodowe i policealne. Najmniej licznymi grupami były te zawierające osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz wyższym – odpowiednio 402 osoby i 381 osób.

Osoby posiadające najniższe kwalifikacje oraz te, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe są najliczniejszą grupą zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec czerwca 2011 r. najbardziej licznym gronem bezrobotnych, były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym – w powiecie 313, w mieście 492. Następną grupą pod względem liczebności w mieście stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym- 448, natomiast w gminach osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. 286. Najniższą zaś zauważalną grupą były osoby z wykształceniem wyższym – w gminach 79 w mieście 234.

Tabela 2. Bezrobotni według wykształcenia

Wykształcenie	Bezrobotni we stanu na dzień 30.06.2010 roku			% do ogółu
	W mieście	W powiecie	Razem	
Wyższe	270	111	381	11,76%
Policealne i średnie zawodowe	468	306	774	23,88%
Średnie ogólnokształcące	261	141	402	12,40%
Zasadnicze zawodowe	490	310	800	24,28%
Gimnazjalne i poniżej	569	315	884	27,26%
ogółem	2058	1183	3241	100%

- **Bezrobotni według zawodów – tablica T-I/P-1**

Struktura bezrobocia według zawodów została opracowana na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach zamieszczonych w tabeli – T-II/ P-1

Tabela 3. Bezrobotni według zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni (stan na 30.06.2011)	W tym kobiety
1.	522301	Sprzedawca	220	206
2.	931301	Robotnik budowlany	90	0
3.	331403	Technik ekonomista	68	61
4.	753105	Krawiec	58	56
5.	712102	Szwaczka	58	58
6.	722204	Ślusarz	57	0
7.	932101	Pakowacz	54	50
8.	515303	Robotnik gospodarczy	50	32
9.	311504	Technik mechanik	47	2
10.	711202	Murarz	47	1
11.	911207	Sprzątaczką biurowa	46	44

W powyższej tabeli przedstawione zostały zawody, w których liczba bezrobotnych przekracza 40 osób. Najliczniejszą grupę zawodową stanowią *sprzedawcy* to jest 6,79%, (z czego 93,64% są to kobiety) dalej kolejno *robotnicy budowlani* – 2,78% (w tym zawodzie nie zarejestrowała się żadna kobieta). Na trzecim miejscu znalazła się grupa osób z zawodem *technik ekonomista* – 2,10% (z czego 89,71% to kobiety). Pozostałe grupy zawodów, wśród których wskaźnik liczebności przekroczył 40 osób to: *krawiec, szwaczka, ślusarz, pakowacz, robotnik gospodarczy, technik mechanik, murarz oraz sprzątaczką biurowa*.

Podobnie jak w latach poprzednich dość dużą grupę stanowią osoby, które nie posiadają zawodu – 713 osób tj. 22% ogółu zarejestrowanych z czego 396 bezrobotnych to kobiety. Należy zwrócić uwagę na to, że były tu brane pod uwagę zarówno osoby z wykształceniem podstawowym, jak i średnim, które nie posiadały świadectwa bądź dyplomu świadczącego o ukończeniu kształcenia szkolnego lub kursowego. Do tej liczby zalicza się także bezrobotnych, którzy nie mają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku, w tym samym zawodzie.

- **Struktura bezrobotnych według grup zawodów**

Struktura bezrobocia według grup zawodowych została opracowana na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach zamieszczonych w Tabeli – T-II/ P-1a.

Analizując struktury bezrobocia według grup zawodowych dużych (kod 2 cyfrowy) oraz grup elementarnych (kod 4-cyfrowy) można zauważyć, że pośród grup zawodów największe bezrobocie w powiecie Skierniewice występuje wśród populacji:

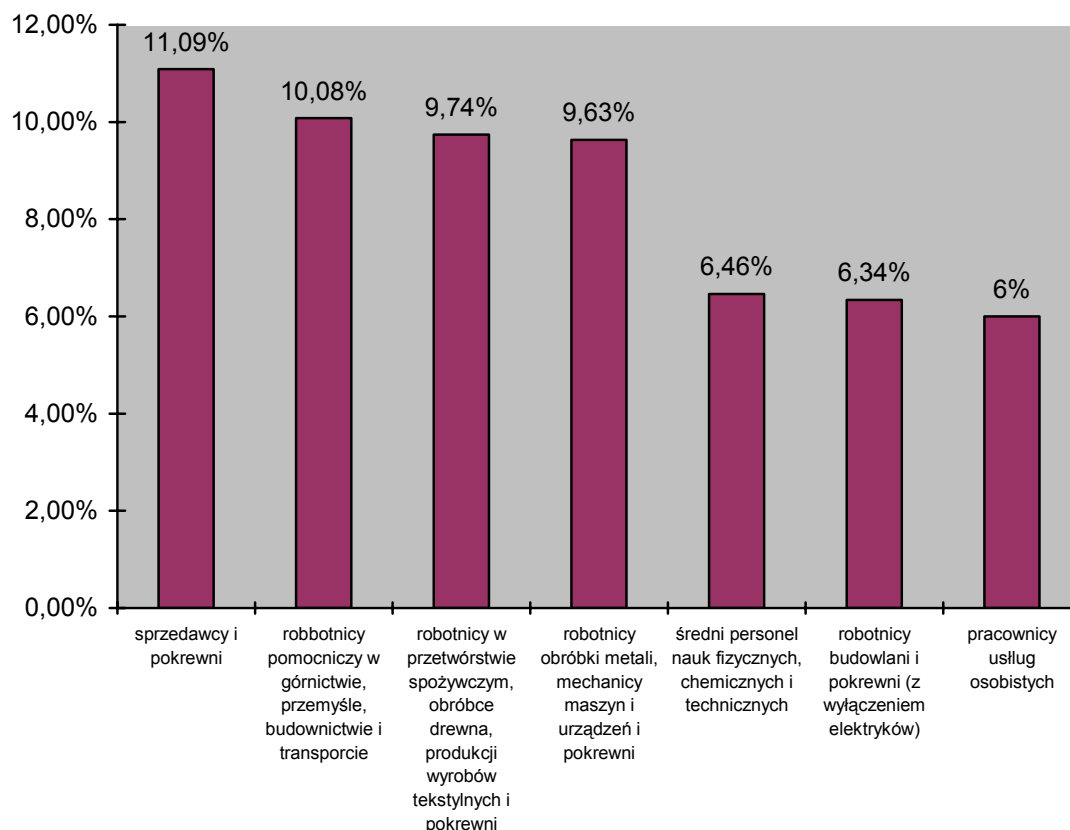
- sprzedawcy i pokrewni - 11,0944 %.
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie 10,08%
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 9,7397 %.

Na kolejnych miejscach pośród grup dużych plasują się grupy:

- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (9,6265%)
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (6,4556%)
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (6,3422%)
- Pracownicy usług osobistych (6,0023%).

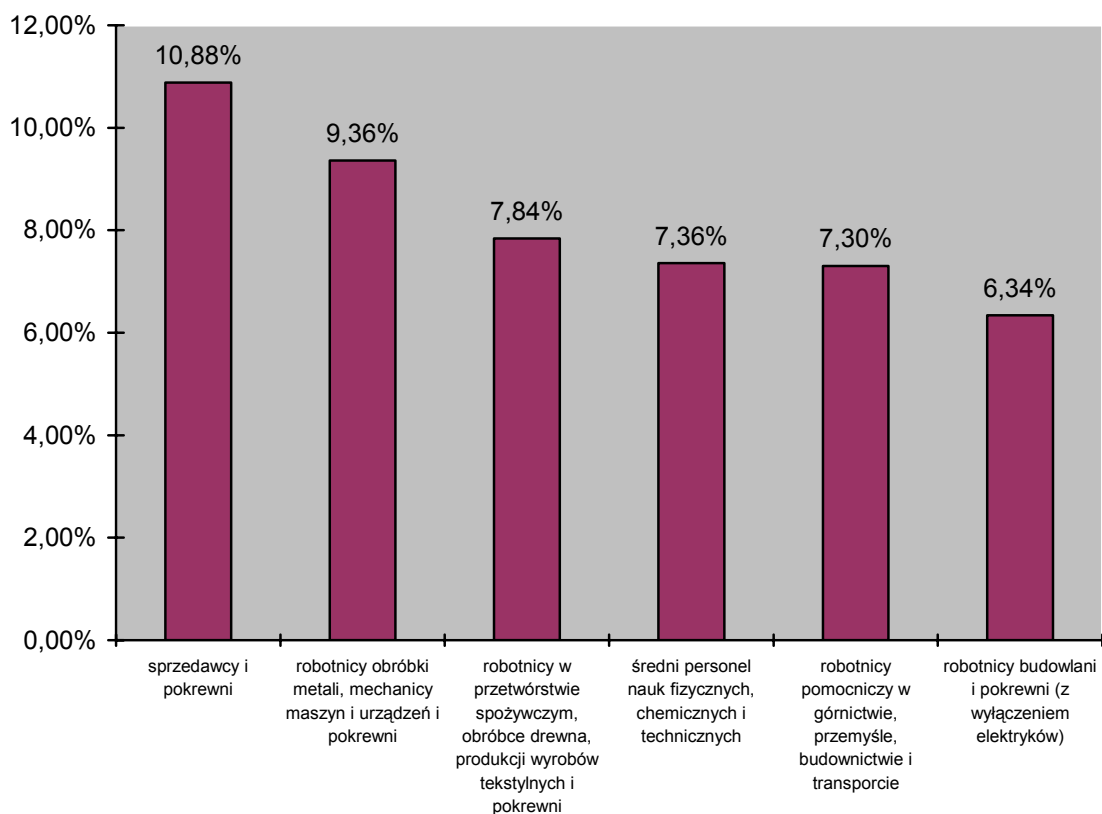
Pozostałe grupy stanowią mniej niż 6% wszystkich bezrobotnych .

Wykres 2. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie Skierniewice w 2011 roku.

Mając na uwadze strukturę bezrobocia według grup zawodowych dużych (kod 2 cyfrowy) oraz grup elementarnych (kod 4-cyfrowy) należy zauważyć, że spośród grup zawodów największe bezrobocie w mieście Skierniewice występuje wśród populacji określonej jako *sprzedawcy i pokrewni jest to 10,88%*. Na drugim miejscu znalazły się osoby sklasyfikowane jako *robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 9,36%*. Na następnym miejscu spośród grup dużych w mieście Skierniewice występuje grupa: *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 7,84%*. Na kolejnych miejscach plasują się grupy: *Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 7,36%*, *robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 7,3%*, oraz *robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 6,2%*.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w mieście Skierniewice w I półroczu 2011 roku

Analizując tabele T-I/P-1a przedstawiliśmy po kolei powiat skierniewicki i miasto Skierniewice. Porównując oba badane obszary można stwierdzić, że największą dużą grupą zawodową w powiecie, podobnie jak w mieście Skierniewice, są *sprzedawcy i pokrewni*. W tej grupie na pierwszym miejscu znaleźli się *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* – w powiecie – 10,3%, w mieście – 9,72%.

W następnej kolejności w powiecie plasuje się grupa *robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni*, gdzie największa grupa zawodowa to *mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych* – 2,61%. W mieście natomiast na tym samym miejscu klasyfikują się *robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie*, gdzie największa grupa zawodowa to *robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym*. – 5,1%

Na trzecim miejscu, zarówno w mieście Skierniewice jak i w powiecie skierniewickim, znalazła się grupa *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni*. W tej grupie największy procent bezrobotnych stanowią w powiecie *piekarze cukiernicy i pokrewni* – 3,17%, natomiast w mieście są to dwie grupy elementarne: *krawcy kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni oraz szwaczki, hafciarki i pokrewni* – 2,19%.

- **Napływ bezrobotnych według zawodów**

Kolejnym ważnym zjawiskiem obserwowanym w tej analizie jest napływ osób do Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach według zawodów. Monitoring zawodów pod względem napływu do bezrobocia został sporządzony w oparciu o dane Powiatowego Urzędu Pracy zamieszczone w Tabeli – II/P-2

W pierwszym półroczu 2011r., podobnie jak w roku ubiegłym, grupa osób nie posiadających zawodu stanowiła 22,01% wszystkich dokonanych rejestracji. Największy napływ bezrobotnych posiadających kwalifikacje zawodowe, podobnie jak w roku ubiegłym, odnotowano zarówno w mieście Skierniewice (103 osoby) jak i w powiecie skierniewickim (47 osób) wśród sprzedawców.

Poniższa tabela przedstawia kolejne miejsca w klasyfikacji:

Tabela 4. Napływ bezrobotnych według zawodów w I półroczu 2010 roku

MIASTO SKIERNIEWICE			POWIAT SKIERNIEWICKI		
Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
311502					
931301	Robotnik budowlany	38	931301	Robotnik budowlany	31
818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych		753303	Szwaczka	21
753303	Szwaczka	25	818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	21
722204	Ślusarz	23	932101	Pakowacz	17
311504	Technik mechanik	22	515303	Robotnik gospodarczy	14
932101	Pakowacz	22	514101	Fryzjer	11
331403	Technik ekonomista	21	753105	Krawiec	11
515303	Robotnik gospodarczy	21	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	11

- **Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych**

Analizując strukturę napływu bezrobotnych według grup zawodowych w mieście Skierniewice oraz w powiecie skierniewickim w I półroczu 2011 roku wykorzystany został załącznik T-I/P-2a.

W mieście Skierniewice występuje jedna duża grupa zawodowa, gdzie liczba osób bezrobotnych wynosi powyżej 10%. Są to *sprzedawcy i pokrewni* – 11,6%. Dotyczy to głównie zawodu *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*, gdzie wskaźnik ten wynosi 10,2% tej grupy. Na drugim miejscu znaleźli się robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie jest to 7,76%. Dotyczy to głównie trzech zawodów:

- Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym – 3,31%,
- Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 2,01%,
- Pakowacze – 1,92%.

Na trzecim miejscu znaleźli się robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 7,56%. Dotyczy to także głównie trzech zawodów:

- Ślusarze i pokrewni – 2,27%,
- Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych – 2,27%,
 - Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni – 1,31%.

Biorąc pod uwagę powiat skierniewicki to największą dużą grupą zawodową, która stanowi 10,52% ogółu bezrobotnych, są *robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie*. Analizując tę grupę można stwierdzić, iż największy napływ osób bezrobotnych odnotowuje się w trzech zawodach:

- Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym – 5,18%,
- Pakowacze – 2,84%,
- Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 1,84%.

Na następnym miejscu, w strukturze napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie, plasują się *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni* jest to 9,35%. Dotyczy to głównie trzech zawodów:

- Szwaczki, hafciarki i pokrewni – 3,56%,
- Piekarze, cukiernicy i pokrewni – 2,67%,
- Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni – 1,84%.

Zerowy udział w tej grupie stanowią zarówno *ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna* oraz *konstruktorzy i krajczo wie odzieży*.

Na trzecim miejscu znaleźli się *sprzedawcy i pokrewni* jest to 9,02%. Dotyczy to głównie jednego zawodu, a mianowicie grupy *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* – 8,35%.

Poniższa tabela przedstawia napływ osób bezrobotnych należących do dużych grup zawodowych, zarówno w mieście, jak i w powiecie skierniewickim:

Tabela 5. Napływ osób bezrobotnych według grup zawodowych w I półroczu 2011

Lp.	Powiat skierniewicki		Miasto Skierniewice	
1	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	10,52%	Sprzedawcy i pokrewni	11,59%
2	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	9,35%	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	7,76%
3	Sprzedawcy i pokrewni	9,02%	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,59
4	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	7,85%	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	6,71%
5	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	7,01%	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,45%
6	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,84%	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,58%

2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Mając na uwadze sytuację poszczególnych grup zawodowych na rynku pracy można nie tylko analizować liczbę bezrobotnych, ale także liczbę zgłoszonych ofert pracy, które przedstawiają zapotrzebowanie na dany zawód lub specjalność.

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach w pierwszym półroczu 2011 roku dysponował 676 ofertami pracy, z czego 528 było zgłaszanych z terenu miasta Skierniewice i 148 ofert z terenu powiatu skierniewickiego.

- **Oferty pracy według zawodów – tablica T-I/P-3**

Analizując pozyskanie ofert pracy w I połowie 2011 roku, według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych można wywnioskować, że największe zapotrzebowanie pracodawców w mieście Skierniewice dotyczyło *robotnika gospodarczego* (515303), gdzie liczba ofert wynosiła 62. Na kolejnych miejscach znalazły się:

- Sprzedawca (522301) – 52 oferty,
- Salowa (911206) – 50 ofert,
- Technik prac biurowych (411004) – 27 ofert,
- Przedstawiciel handlowy (332203) – 23 oferty.
- Robotnik budowlany (931301) – 22 oferty.

Na terenie powiatu skierniewickiego znalazły się tylko trzy zawody gdzie liczba ofert przekroczyła 10. Na pierwszym miejscu znalazły się dwa zawody są to: *technik prac biurowych* (411004) oraz, podobnie jak w mieście Skierniewice, *robotnik gospodarczy* (515303) – po 13 ofert. Na drugim miejscu znalazł się *kierowca samochodu ciężarowego*, gdzie liczba pozyskanych ofert wynosi 11.

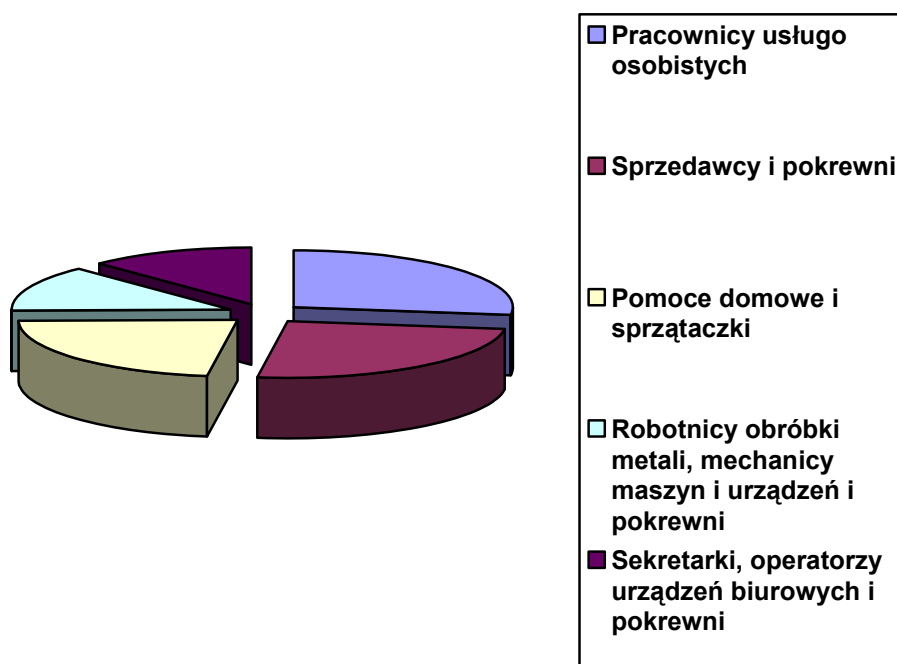
- **Struktura ofert pracy według grup zawodów – tablica T-I/P-3a w I półroczu 2011**

Kolejnym etapem w analizie rynku pracy w mieście Skierniewice i w powiecie skierniewickim pod względem ilości ofert pracy będzie liczba przypadających ofert dla przedstawicieli grup dużych (kod 2-cyfrowych) oraz grup elementarnych (kod 4 cyfrowy). Szczegółowe dane dotyczące propozycji zatrudnienia według grup zawodowych (dużych i elementarnych) obrazuje załącznik T-II/P-3a.

Analizując dane dotyczące miasta Skierniewice największa ilość zgłoszonych ofert była skierowana do grupy *pracownicy usług osobistych* (16,29%). Dotyczy to głównie jednej grupy elementarnej *gospodarzy budynków* – 11,74%. Na drugim miejscu znaleźli się *sprzedawcy i pokrewni* (14,96%). W tej grupie natomiast prym wiodli *sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)* – 12,88%.

Ostatnią dużą grupą zawodową, która przekroczyła próg 10% były *pomoce domowe i sprzątaczk* (13,45%). W tym przypadku także prym wiodła zdecydowanie jedna grupa elementarna tj. *pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne* – 13,45%.

Wykres 4. Struktura ofert pracy według grup wielkich zawodów w mieście Skierniewice w I półroczu 2011 roku.

Podobnie jak w mieście Skierniewice tak i w powiecie skierniewickim znalazły się tylko trzy duże grupy zawodów, które przekroczyły próg 10%. Na pierwszym miejscu znaleźli się *kierowcy i operatorzy pojazdów* (15,54%). Dotyczy to głównie trzech grup elementarnych:

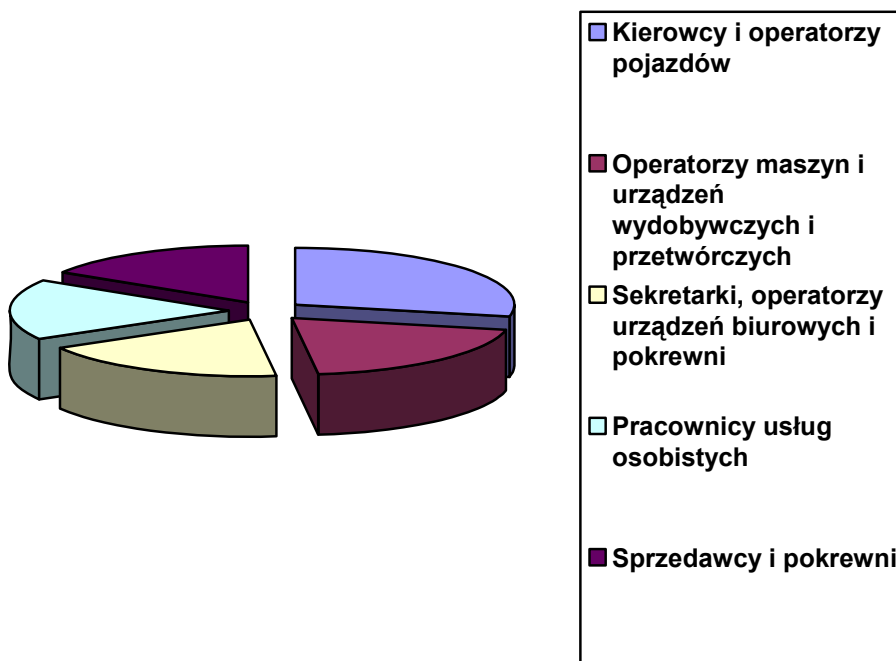
- Kierowcy samochodów ciężarowych – 8,11%,
- Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych – 6,08%,
- Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych – 1,35%.

Następne miejsce zajmują *operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych* (10,81%). W tej grupie dużych grup zawodowych dominowały dwie grupy elementarne, są to:

- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 10,81%.
- Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni – 8,78%,

Na trzecim miejscu znalazły się *sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni (10,13%)*. Główną grupą elementarną są tutaj *pracownicy obsługi biurowej – 9,46%*.

Wykres 5. Struktura ofert pracy według grup wielkich zawodów w powiecie skierniewickim w I półroczu 2011 roku.

Podczas analizy struktury ofert pracy według zawodów pojawiły się również duże grupy zawodowe, w których nie zarejestrowano żadnej oferty pracy. Są to m.in.:

Lp.	Miasto Skierniewice	Powiat skierniewicki
1.	Żołnierze szeregowi	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu
2.	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	Specjaliści nauczania i wychowania
3.	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania
4.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych
5.	Technicy informatycy	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury
6.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	Średni personel do spraw biznesu i administracji
7.	Monterzy	Technicy informatycy
8.		Pracownicy obsługi klienta
9.		Pracownicy do spraw finansowo statystycznych i ewidencji materiałowej
10.		Pozostali pracownicy obsługi biura
11.		Pracownicy opieki osobistej i pokrewni
12.		Pracownicy usług ochrony
13.		Leśnicy i rybacy
14.		Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni
15.		Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Podstawą tej analizy jest próba identyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Do jej sporządzenia posłużymy się przyjętym wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k ($W_{n,II}^k$), który przedstawia wzór:

$$W_{n,II}^k = \frac{\overline{O_{II}^k}}{\overline{B_{II}^k}}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k – liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

Przyjęto, że zawody o wskaźniku :

$W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazuje równowagę na rynku pracy)

$W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

- **Zawody deficytowe i nadwyżkowe w pierwszej połowie 2011 roku**

Wnioski z przeprowadzonej analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w oparciu o stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, zostały zawarte w załączniku T-II/P-4. Jednak dane te nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistości, ponieważ zawody deficytowe według powyższego wskaźnika ($W_{n,II}^k > 1,1$) to także zawody nie wymagające zbyt dużych kwalifikacji, a których wykonywania mogą podjąć się przedstawiciele innych zawodów.

W mieście Skierniewice, do **zawodów deficytowych**, należą zawody tj.:

- salowa ($W_{n,II}^k = 50$),
- spawacz ręczny gazowy ($W_{n,II}^k = 11$),
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji ($W_{n,II}^k = 4$),
- technik prac biurowych ($W_{n,II}^k = 3,86$),
- mechanik pojazdów samochodowych ($W_{n,II}^k = 3,67$),
- operator koparko – ładowarki ($W_{n,II}^k = 3,5$),
- tynkarz ($W_{n,II}^k = 3$),
- pozostali kucharze ($W_{n,II}^k = 3$),

W powiecie skierniewickim natomiast do zawodów deficytowych zaliczamy:

- technik prac biurowych ($W_{n,II}^k = 6,5$),
- ogrodnik ($W_{n,II}^k = 2$),
- sprzątaczką biurową ($W_{n,II}^k = 1,14$),

W grupie zawodów deficytowych znalazły się także takie zawody, w których pojawiło się więcej ofert pracy niż zarejestrowanych bezrobotnych (w załączniku T-II/P-4 wskaźnik intensywności przedstawiono jako MAX). Do takich specjalności należy zaliczyć w mieście, m. in.: *dyrektor handlowy, nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych, opiekun klienta, laborant budowlany, ratownik medyczny, planista produkcyjny*. W powiecie zaś m.in.: *kierownik budowy, technik geodeta, bioenergoterapeuta, sekretarka, pozostali kucharze, pozostali ślusarze i pokrewni*.

Do **zawodów nadwyżkowych** czyli takich, w których występuje największe bezrobocie w mieście Skierniewice w I połowie 2011 roku, można zaliczyć:

- malarz budowlany ($W_{n,II}^k = 0,75$),
- blacharz samochodowy ($W_{n,II}^k = 0,67$),
- tokarz/frezer obrabiarek sterowanych numerycznie ($W_{n,II}^k = 0,0,67$),
- kucharz ($W_{n,II}^k = 0,55$),
- sprzedawca ($W_{n,II}^k = 0,5$),
- inżynier ogrodnictwa ($W_{n,II}^k = 0,5$),
- nauczyciel przedszkola ($W_{n,II}^k = 0,5$),
- recepcjonista ($W_{n,II}^k = 0,5$),
- hydraulik ($W_{n,II}^k = 0,5$).

Analizie poddawane są również **zawody w tzw. równowadze** czyli takie, w których wystąpiła równowaga pomiędzy ofertami pracy, a osobami zarejestrowanymi w tym samym zawodzie, w mieście należą do nich m.in.: *kierownik budowy, kierownik magazynu, inżynier elektryk, nauczyciel języka angielskiego, analityk pracy, specjalista analizy i rozwoju rynku, laborant chemiczny, fakturzystka, pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani, asystent nauczyciela przedszkola, pomoc apteczna*. Natomiast w powiecie skierniewickim są to zawody: *sprzedawca w branży przemysłowej, doradca klienta, monter maszyn i urządzeń przemysłowych, kierowca samochodu ciężarowego*.

- **Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Skierniewice w I połowie 2011 r. – załącznik T-II/P-5**

Z analizy wskazanego załącznika, który zawiera uszeregowane duże grupy zawodów od nadwyżkowych do deficytowych, można wywnioskować, że w mieście Skierniewice mamy do czynienia z trzema dużymi grupami zawodów deficytowych:

- Pomoce domowe i sprzątaczkę ($W_{n,II}^k=3,23$),
- Pracownicy usług osobistych ($W_{n,II}^k=1,5$),
- Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni ($W_{n,II}^k=1,34$).

Mając na uwadze powiat skierniewicki można stwierdzić, że występuje tylko jedna duża grupa zawodów deficytowych, podobnie jak w mieście Skierniewice, są to: *sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni* ($W_{n,II}^k=2,5$).

Dane dotyczące zawodów nadwyżkowych zebrane zostały poniżej w formie tabeli, która pokazuje, że w przypadku miasta Skierniewice do zawodów nadwyżkowych zaliczyć można przede wszystkim *kierowców operatorów pojazdów*, w powiecie natomiast grupę *monterów*.

Tabela 8. Zawody nadwyżkowe w powiecie i mieście Skierniewice w I półroczu 2011r.

Lp.	Miasto Skierniewice	Powiat skierniewicki
1.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	Monterzy
2.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	Rolnicy produkcji towarowej
3.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	Średni personel do spraw zdrowia
4.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny
5.	Sprzedawcy i pokrewni	Specjaliści do spraw zdrowia

6.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	Kierownicy do spraw produkcji i usług
7.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	Pracownicy usług osobistych
8.	Elektrycy i elektronicy	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
9.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
10.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	Elektrycy i elektronicy
11.	Specjaliści do spraw zdrowia	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
12.	Kierownicy do spraw produkcji i usług	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
13.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	Sprzedawcy i pokrewni
14.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
15.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
16.	Specjaliści nauczania i wychowania	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
17.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
18.	Pracownicy obsługi klienta	
19.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów	

	tekstylnych i pokrewni	
20.	Średni personel do spraw zdrowia	
21.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	
22.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	
23.	Rolnicy produkcji towarowej	
24.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	
25.	Specjaliści z dziedziny praca, dziedzin społecznych i kultury	

Do grupy zawodów zrównoważonych, w mieście Skierniewice, należą trzy duże grupy zawodowe, są to:

- Pracownicy usług ochrony,
- Pozostali pracownicy obsługi biura,
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.

W powiecie skierniewickim podobnie jak i w mieście Skierniewice też występują trzy duże grupy w zawodach zrównoważonych. Są to:

- Pomoce domowe i sprzątaczkę,
- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych,
- Kierownicy i operatorzy pojazdów.

- **Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie**

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie został sporządzony w oparciu o wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$), który można obliczyć według podanego poniżej wzoru:

$$W_{d,II}^k = \frac{B_{d,II}^k}{B_{II}^k} \times 100\%$$

gdzie:

$B_{d,II}^k$ – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu roku,

B_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

Mając na uwadze powyższy wzór można wywnioskować, iż w mieście Skierniewice wśród zawodów (kod 2-cyfrowy) generujących długotrwałe bezrobocie znalazła się grupa: *robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie*. ($W_{d,II}^k = 0,5$). Na następnym miejscu ukłasyfikowały się aż cztery duże grupy zawodowe, są to: *elektrycy i elektronicy, pomoce domowe i sprzętaczki, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni, specjaliści do spraw zdrowia*. We wszystkich wyżej wymienionych przypadkach wskaźnik $W_{d,II}^k = 0,33$. Na trzecim miejscu znaleźli się *robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni* ($W_{d,II}^k = 0,32$).

W powiecie skierniewickim za grupy zawodów, które generują najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia należy uznać aż trzy grupy, są to: *leśnicy i rybacy, sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, pracownicy obsługi klienta*. We wszystkich wyżej wymienionych przypadkach wskaźnik $W_{d,II}^k = 0,5$. Na kolejnym miejscu znaleźli się *robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni* ($W_{d,II}^k = 0,44$). Natomiast na trzecim *rolnicy produkcji towarowej ze wskaźnikiem robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni* $W_{d,II}^k = 0,43$.

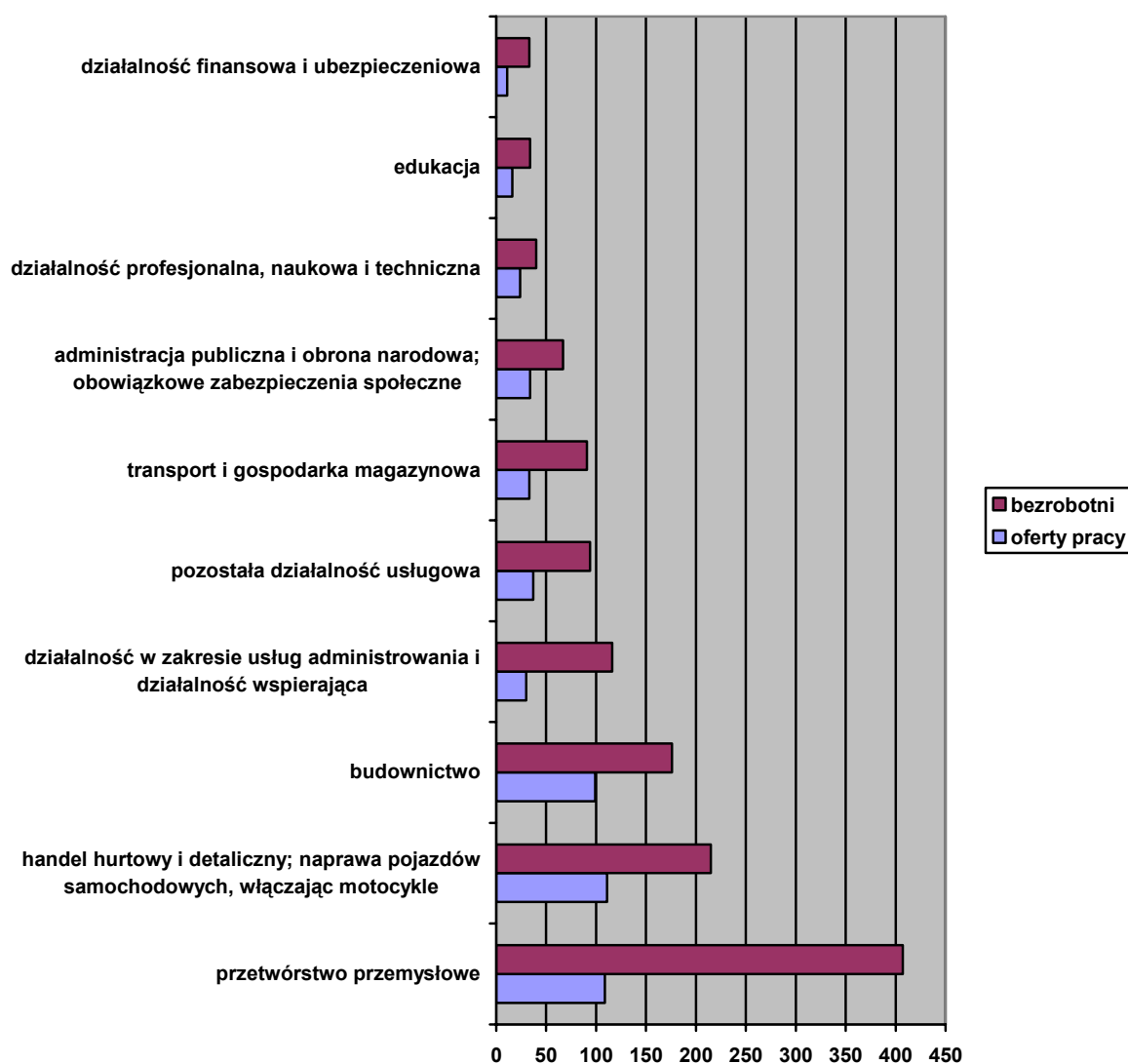
- **Struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD w I półroczu 2011r.**

Kolejnym etapem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest badanie struktury bezrobocia i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w oparciu o załączniki T-I/P-9 i T-I/P-9a.

W I połowie 2011r., podobnie jak w roku poprzednim największy napływ bezrobotnych, zarówno w mieście Skierniewice jak i powiecie skierniewickim występuje w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 21,75% (powiat) i 21,34% (miasto). Na drugim miejscu znajduje się: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle – 11,94% (powiat) i 11,03% (miasto). Analizując dane z wymienionych powyżej załączników można także zauważyć, że wystąpiły takie sekcje PKD, w których nie zarejestrowano w ogóle osób bezrobotnych, są to, zarówno w mieście jak i w powiecie:

- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- Organizacje i zespoły.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie i mieście Skierniewice w I półroczu 2011 roku.

Na podstawie analizy napływu osób bezrobotnych do ilości ofert zgłaszanych zaobserwować można, zarówno wysoką liczbę osób zarejestrowanych w tutejszym urzędzie, oraz równie wysoką liczbę zgłaszanych. Najwięcej propozycji pracy, w mieście Skierniewice, zostało zgłoszonych w sekcji: opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 19,7%. Natomiast w powiecie jest to handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 27,7%.

Rozpatrując stosunek ilości bezrobotnych do ofert pracy, zarówno w mieście jak i w powiecie, można stwierdzić, że w większości sekcji PKD jest więcej osób zarejestrowanych niż zgłoszonych ofert pracy. Można wskazać jednak także takie sekcje gdzie ilość ofert przewyższa liczę osób zarejestrowanych. W mieście są to sekcje:

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

Natomiast w powiecie skierniewickim są to:

- Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
 - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości,
 - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (podobnie jak w mieście).
- **Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie i mieście Skierniewice w I połowie 2011 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.**

Ranking zawodów ze względu na wskaźnik szansę uzyskania oferty została sporządzony w oparciu o wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k ($W_{s,II}^k$), który można obliczyć na podstawie wzoru:

$$W_{s,II}^k = \frac{PO_{II}^k}{PB_{II}^k}$$

gdzie:

PO_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w końcu roku, będąca w

dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\frac{\text{---}k}{\text{PO}_{\text{II}}^k} = \frac{\text{PO}_{t-1}^k + \text{O}_{\text{II}}^k}{12}$$

przy czym:

PO_{t-1}^k – liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_{II}^k – liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w I połowie 2011 roku

oraz

$\text{---}k$
 PB_{II} – średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w I połowie 2011 roku

obliczamy metodą uproszczoną według wzoru:

$$\frac{\text{---}k}{\text{PB}_{\text{II}}^k} = \frac{\text{PB}_{t-1}^k + \text{PB}_{\text{II}}^k}{2}$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_{II}^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

Załącznik T-II/P-10 pozwala stwierdzić, iż największą szansę uzyskania oferty w mieście Skierniewice miały osoby z grupy zawodowej jaką są *pozostali pracownicy obsługi biura* ($W_{d,II}^k = 0,67$) oraz *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni* ($W_{d,II}^k = 0,33$). W powiecie są to grupy: *sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni* ($W_{d,II}^k = 0,38$) i *kierownicy do spraw produkcji i usług* ($W_{d,II}^k = 0,25$). Oprócz wymienionych wyżej dużych grup zawodowych bezrobotni w powiecie mają szansę zatrudnienia w 19 zawodach, natomiast w mieście w 29 zawodach.

Obserwuje się również grupy zawodowe, gdzie wskaźnik szansy na pozyskanie oferty jest równy zero ($W_{d,II}^k = 0$). Zarówno w mieście jak i w powiecie są to:

- Leśnicy i rybacy,
- Technicy informatycy,
- Kierownicy do spraw zarządzania i handlu,
- Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni.

Dodatkowo w mieście są to:

- Kierownicy do spraw zarządzania i handlu,
- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych,
- Monterzy,
- Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny.

W powiecie natomiast dodatkowo występują jeszcze takie zawody:

- Pozostali pracownicy obsługi biura,
- Specjaliści nauczania i wychowania,
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania,
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury,
- Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- Pracownicy usług ochrony,
- Pracownicy obsługi klienta
- Pracownicy opieki osobistej i pokrewni,

- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki,
- Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej,
- Średni personel do spraw biznesu i administracji.

Analizując dane zamieszczone w załączniku T-II/P-11 można stwierdzić, iż do zawodów – grup elementarnych, które mają największą szansę uzyskania oferty i gdzie wskaźnik $W_{s,II}^k > 1$ należy zaliczyć w mieście Skierniewice *pracowników usług ochrony* gdzie indziej niesklasyfikowanych. Biorąc pod uwagę powiat, brak jest grup elementarnych z podanym wyżej wskaźnikiem.

W wyżej wymienionym załączniku pojawiły się także grupy elementarne, w których wskaźnik $W_{d,II}^k = \text{MAX}$. W mieście jest ich pięć: *lakiernicy, listonosze i pokrewni, konsultanci i inni pracownicy biur podróży, pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy wykonujący dorywcze prace proste*. Natomiast w powiecie skierniewickim takich grup jest sześć, są to: *sekretarki (ogólne), technicy farmaceutyczni, kierownicy do spraw budownictwa, inżynierowie elektrycy, formiarze odlewniczy i pokrewni, praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii*.

WNIOSKI

Dane statystyczne będące przedmiotem niniejszej analizy wskazują, iż najliczniejszą grupę bezrobotnych w I półroczu 2011 stanowiły osoby posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne, czyli osoby z niskimi kwalifikacjami lub nie posiadające ich w ogóle. Problem ze znalezieniem pracy zatem może leżeć właśnie w braku odpowiedniego wykształcenia oraz motywacji do podjęcia pracy i wymaganiach jakie same osoby bezrobotne stawiają swoim przyszłym pracodawcom. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, iż pracodawcy kierują do urzędu pracy informacje o wakatach, które wiążą się z zatrudnieniem na tzw. wtórnym rynku pracy, a tym samym niskimi zarobkami, niewspółmiernymi do charakteru pracy i krótkoterminowymi umowami.

Analiza struktury bezrobocia w dużych grupach zawodów wykazała, iż najwięcej bezrobotnych zalicza się do grupy zawodów określanej jako sprzedawcy i pokrewni. Osoby z powyższymi kwalifikacjami to głównie kobiety, które często łączą życie zawodowe z życiem prywatnym, a tym samym nie są w stanie podjąć pracy w systemie zmianowym. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na aktualny stan rynku pracy jest szara strefa, która istotnie wpływa na nasz stan wiedzy dotyczący charakteru lokalnego problemu bezrobocia, szczególnie w przypadku grupy bezrobotnych określanym mianem – robotnik budowlany. Dlatego też zaproponowane wskaźniki i miary wymagają ostrożnej interpretacji.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazał, iż zawodami deficytowymi na terenie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach są: salowa, spawacz ręczny gazowy, pracownik ochrony fizycznej bez licencji. W powiecie skierniewickim natomiast do zawodów deficytowych zaliczamy: technik prac biurowych, ogrodnik, sprzątaczkę biurową.

Podsumowując – należy zauważyć, iż sporządzony raport tworzony jest wyłącznie w oparciu o wybrane dane statystyczne, które jak wykazano powyżej nie odzwierciedlają dokładnie sytuacji w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Sporządziła:
Jolanta Krysiak

Renata Jakubowska
Z-ca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy
w Skierniewicach